

2007 m.

METINIS PRANEŠIMAS

Klaipėda
2008 m. kovas

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS

Pranešimas parengtas už 2007 metus. Visi skaičiai pateikti 2007 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Šiame metiniame pranešime akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ dar gali būti vadinama bendrove arba emitentu.

2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ

Emitento pavadinimas:	Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“
Teisinė forma:	Akcinė bendrovė
Istatinis kapitalas:	342 000 000 litų
Iregistruavimo data ir vieta:	1994 m. rugsėjo 27 d., Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas:	1106 48893
Buveinės adresas:	Burių g. 19, 91003 Klaipėda
Emitento registratorius:	Valstybės įmonė Registrų centras
Telefonų numeriai:	+370 46 391772
Fakso numeriai:	+370 46 311399
Elektroninio pašto adresas:	info@oil.lt
Internetinis tinklapis:	www.oil.lt

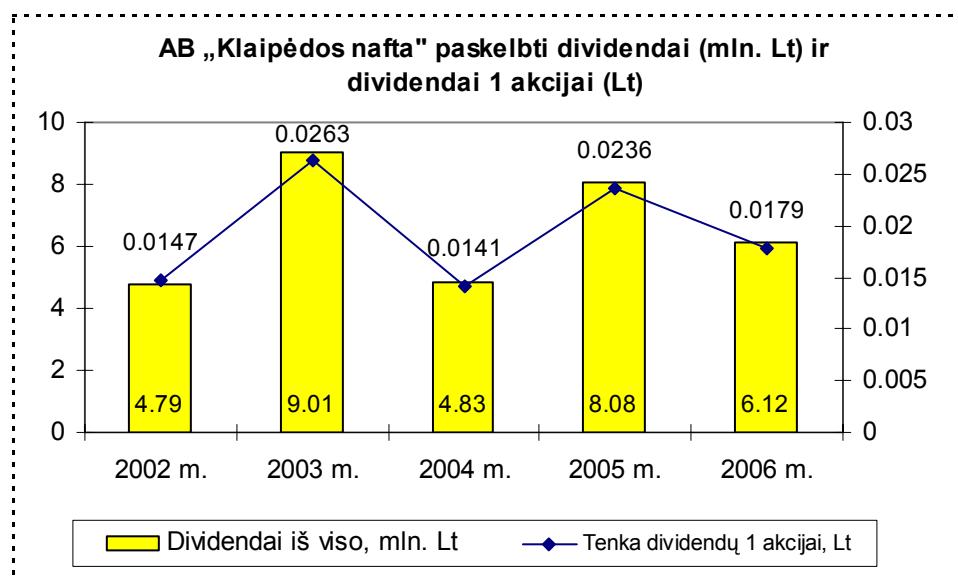
3. INFORMACIJA APIE SUTARTIS SU VERTYBINIU POPIERIU VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

Bendrovė yra sudariusi vertybinių popierių viešosios apyvartos aptarnavimo sutartį su akcinės bendrovės SEB banko Finansų rinkų departamentu.

4. BENDROVĖS VEIKLA

4.1. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai

2007 metų balandžio 19 d. įvyko eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris patvirtino 2006 metų finansinę atskaitomybę ir patvirtino 2006 ūkinių finansinių metų pelno paskirstymą. Už 2006 metus akcininkams skirta 6,123 mln. Lt dividendų.

2007 metais bendrovė įvykdė planuotas užduotis: gavo 78,7 mln. Lt pardavimų ir paslaugų pajamų bei uždirbo 11,2 mln. Lt pelną prieš apmokestinimą. Pagal paskolų mokėjimo grafikus grąžino 12,8 mln. Lt paskolų.

4.2. Pagrindinė bendrovės veikla

Pagrindinė bendrovės veikla – naftos produktų perkrovimo paslaugos bei kitos su šia veikla susijusios paslaugos.

Bendrovė perpila naftos produktus (mazutą, vakuuminį gazoli, dyzeliną, benziną, reaktyvinį kurą ir kt.) iš geležinkelio cisternų į tanklaivius, o taip pat iš tanklaivių į geležinkelio cisternas, laikinai saugo (kaupia) naftos produktus, iš laivų priima naftos produktais užterštą vandenį, aprūpina laivus vandeniu, švartuoja aplaukusius tanklaivius.

Bendrovėje veikia muitinės, akcizų sandėliai, leidžiantys klientams vykdyti naftos produktų pirkimo-pardavimo procedūras.

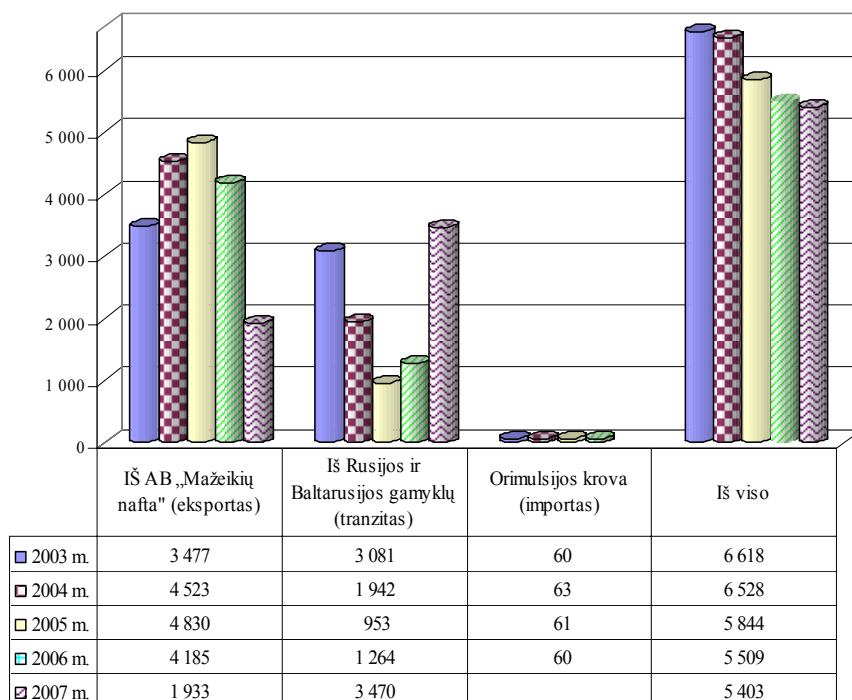
2007 metais bendrovė perpylė **5 402,5 tūkst. tonų** naftos produktų:

1. Mazuto	- 3 658,1 tūkst. t;
2. Benzinų	- 428,7 tūkst. t;
3. Dyzelino	- 437,5 tūkst. t;
4. Vakuuminio gazolio	- 841,9 tūkst. t;
5. Reaktyvinio kuro	- 36,3 tūkst. t.

2007 metais, lyginant su 2006 m. naftos produktų krova (5 509 tūkst. t), naftos produktų perkrauta 1,9 % mažiau. Naftos produktų krovos sumažėjimo priežastis – tiekiamų perkrovimui naftos produktų srauto sumažėjimas iš AB „Mažeikių nafta“ dėl 2006 m. pabaigoje šioje gamykloje įvykusios avarijos. 2007 metais AB „Mažeikių nafta“ per AB „Klaipėdos nafta“ perpylė 1 932,7 tūkst. t, t.y. 54 % mažiau nei 2006 metais (4 185 tūkst. t). 2007 metais AB „Mažeikių nafta“ krova sudarė tik 36 % bendros naftos produktų krovos.

Sumažėjus naftos produktų perkrovimui iš AB „Mažeikių nafta“, bendrovė pritraukė papildomus naftos produktų srautus iš Rusijos ir Baltarusijos naftos perdirbimo gamykłų. Siekiant užtikrinti pastovų krovinių srautą, buvo sudaryti ilgalaikiai susitarimai dėl rusiškos kilmės naftos produktų perkrovimo. 2007 metais iš Rusijos ir Baltarusijos naftos perdirbimo gamykłų perkrauta 3 469,8 tūkst. t. naftos produktų, t.y. trigubai daugiau nei 2006 metais (1 264 tūkst. t).

2003-2007 m. naftos produktų krova, tūkst. t

4.3. Bendrovės būklė, veiklos vykdymo apžvalga

2007 m. bendrovė iš pagrindinės veiklos gavo 78,664 mln. Lt pajamų, t.y. 10 % arba 7,328 mln. Lt daugiau, lyginant su 2006 m. apyvarta (71,336 mln. Lt), bei, dėl optimalaus ūkinės veiklos sąnaudų valdymo siekiant neviršyti 2007 metams patvirtintą ūkinės finansinės veiklos sąnaudų sumą, bendrovė uždirbo 11,167 mln. Lt pelną prieš apmokestinimą, 27 % arba 2,367 mln. Lt viršydama 2007 metams patvirtintą planinį pelno prieš apmokestinimą rodiklį (8,8 mln. Lt).

Per 2007 m. bendrovė pagal paskolų mokėjimo grafikus grąžino 12,825 mln. Lt paskolų ir sumokėjo 2,023 mln. Lt palūkanų.

Per ataskaitinį laikotarpį naujų finansinių įsipareigojimų bendrovė neprišiėmė.

2007 m. gruodžio 31 d. likusi negražintų paskolų dalis – 31,211 mln. Lt. 2008 metais pagal sutarties sąlygas reikės grąžinti – 15,605 mln. Lt ir 2009 metais – 15,606 mln. Lt. Kredito prievolių įvykdymas yra užtikrintas Lietuvos Respublikos Valstybės garantija.

4.4. Aplinkosauga

2007 m. Bendrovė dirbo be avarijų ir sutrikimų.

Bendrovėje pastoviai vykdomi aplinkos monitoringo darbai:

- požeminiam vandeniu (2007 m. grunto ir gruntuinio vandens užterštumo didėjimas nenustatytas);
- išleidžiamam į marias išvalytam vandeniu (Bendrovės biologiniai valymo įrenginiai garantuoja penkis kartus mažesnę atvirų vandens telkinių taršą nei nustatyta aplinkosaugos Taršos integruiotos prevencijos ir kontrolės leidime);
- poveikiui aplinkos orui (2007 m. higienos normoje nustatytos lakių organinių junginių ir azoto oksidų ribos už bendrovės sanitarinės zonas nebuvo viršytos);
- stacionariems oro taršos šaltiniams (2007 m. aplinkosaugos leidime nustatyta išmetamų teršalų kiekis 72 organizuotuose, t.y. ventiliatoriuose, kaminoje ir kt., ir 9 neorganizuotuose, t.y. estakadose, siurblinėse, krantinėse ir kt., taršos šaltiniuose nebuvo viršytas).

2007 m. bendrovė priemonėms, mažinančioms aplinkos taršą, išleido 3,6 mln. Lt nuosavų lėšų: atliliki lakių organinių junginių, išsisiskiriančių iš benzina kraunančių tanklaivių, deginimo įrenginio paleidimo-derinimo darbai, perdažyti šviesiųjų naftos produktų rezervuarai šilumą atspindinčiais dažais, benzину perkrovimo rezervuarų pontonams sumontuotas antras sandarinimo žiedas, įrengta rezervuarų užpildymo lygio ir lietaus vandens nuleidimo automatinė kontrolės sistema bei kita.

4.5. Rizikų, su kuriomis susiduria bendrovė, apibūdinimas

Prie pagrindinių rizikos rūšių, su kuriomis susiduria bendrovė, galima priskirti augančią konkurencinę aplinką tarp panašaus profilio terminalų Estijos, Latvijos ir Rusijos uostuose, kurie, kaip ir bendrovė, plečia savo galimybes ir didina veiklos efektyvumą. Svarbiausi veiksnių, apsprendžiantys Baltijos šalių naftos terminalų konkurencinę padėtį yra uosto charakteristikos, terminalo krovos ir saugojimo pajėgumas, kompanijų finansinė padėtis, leidžianti pritaikyti lanksčią kainų politiką, palanki geografinė padėtis bei produktų perkrovimo sutartys.

Naftos produktų krovai įtakos turi ir palankios meteorologinės sąlygos. 2007 metų pradžioje buvo ypač nedėkingos oro sąlygos (audros), kurių metu bendrovė negalėjo priimti tanklaivių. Be to, dėl Vakarų šalių terminalų perpildymo mazutu susidarė eilė tanklaivių, laukiančių iškrovimo momento Roterdame. Ši grandininė reakcija pasiekė ir kaimyninių šalių - Latvijos, Estijos terminalus (tanklaiviai negalėjo planuotai sugržti paimti naftos produktą iš bendrovės). Dėl minėtų priežasčių

bendrovė, trūkstant laisvų talpyklų, negalėjo laiku iškrauti geležinkelio cisternų, dėl ko išaugo bendrovės sąnaudos, perkant SPAB „Lietuvos geležinkeliai“ paslaugas.

4.6. Bendrovės veiklos rezultatų analizė

2007 m. finansiniai rezultatai rodo sėkmingą bendrovės veiklą. Pagal audituotus duomenis bendrovė 2007 m. uždirbo 8,739 mln. Lt grynojo pelno (2006 m. - 12,807 mln. Lt).

Audituoti Bendrovės pagrindiniai finansiniai rodikliai, mln. Lt

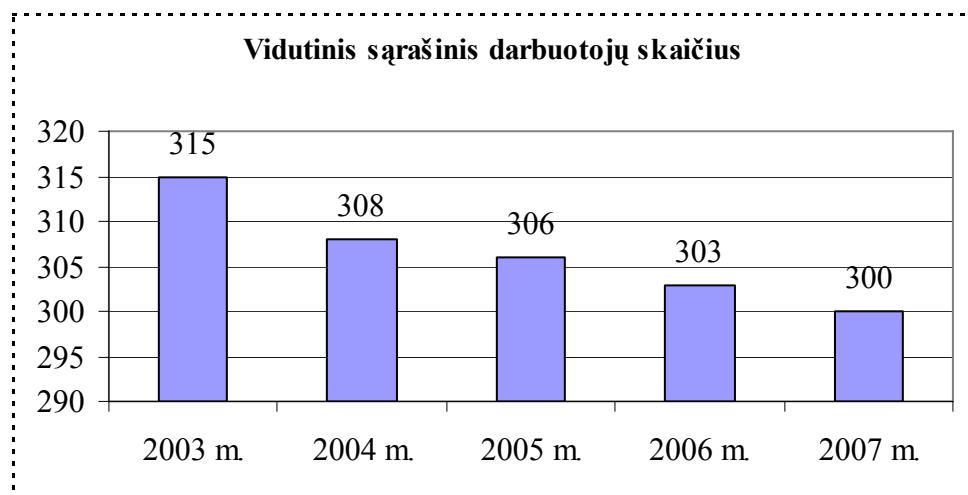
	2007 m.	2006 m.
Apyvarta	78,664	71,336
Bendrasis pelnas	24,802	30,315
Tipinė veiklos pelnas	12,696	17,058
Pelnas prieš apmokestinimą	11,167	15,820
Grynas pelnas	8,739	12,807
Ilgalaikis turtas	427,709	441,819
Trumpalaikis turtas	18,662	16,013
Iš viso turto	446,371	457,832
Istatinis kapitalas	342,000	342,000

Augančios konkurencinės aplinkos tarp panašaus profilio naftos terminalų sąlygomis bei kylant energetinių resursų ir kitų paslaugų pirkimo kainoms bendrovė dirbo efektyviai. Tai parodo 2007 metų veiklos pelningumo rodikliai: grynojo pelningumo rodiklis (grynas pelnas / apyvarta) 11,1 % (2006 m.–18,0 %), bendrojo pelningumo rodiklis (bendrasis pelnas / apyvarta) 31,5 % (2006 m. – 42,5 %).

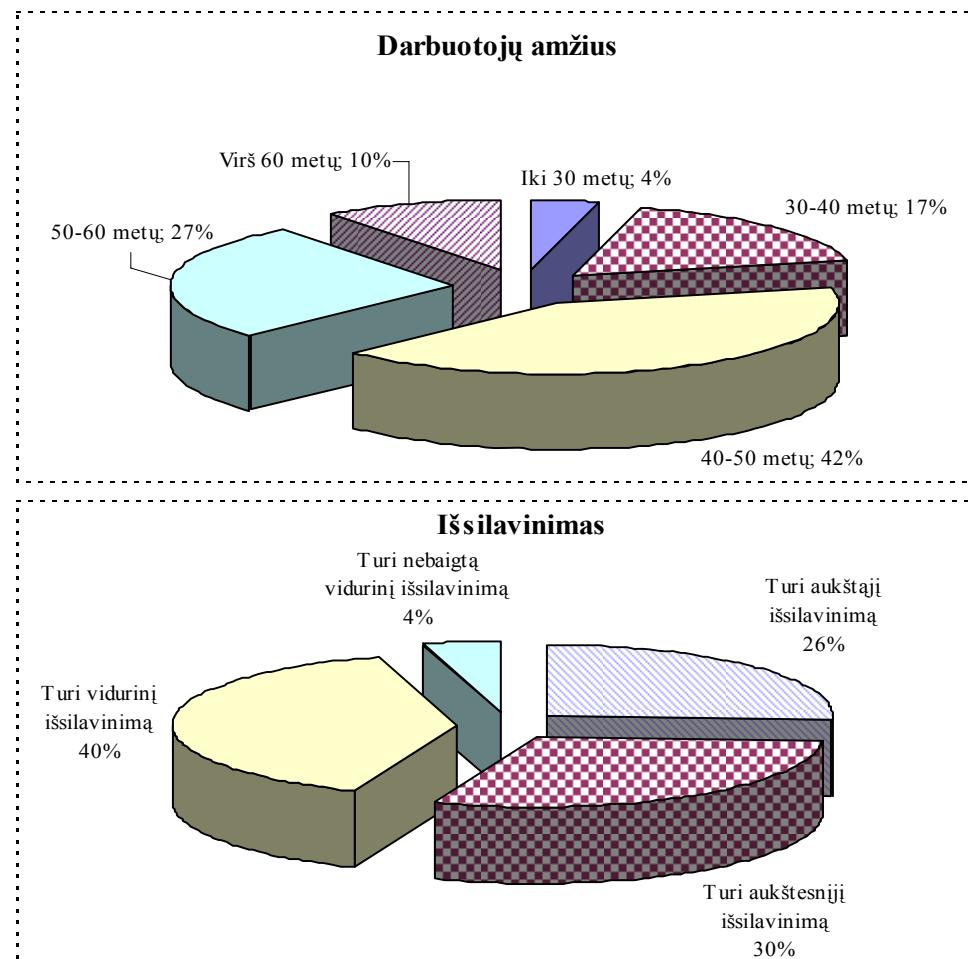
Mažėjantis bendrovės skolos-nuosavybės koeficientas (visi įsipareigojimai/istatinis kapitalas) 0,12 (2006 m. – 0,16) rodo, kad rizika dėl bendrovės galimybės padengti palūkanų ir skolų grąžinimo mokėjimus mažėja.

4.7. Darbuotojai

2007 m. vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius - 300 darbuotojai, lyginant su 2006 m. vidutiniu sąrašiniu darbuotojų skaičiumi (303), sumažėjo 1 %.

2007 m. gruodžio 31 dieną bendrovėje dirbo 301 darbuotojas (28 administracijos darbuotojai ir 273 gamybos darbuotojai). Bendrovėje 2007 m. gruodžio 31 d., kaip ir 2006 m., dirbo 31 % moterų ir 69 % vyrių. Vidutinis darbuotojų amžius (46-47 metai) bei darbuotojų igytas išsilavinimas nekito.

2007 metais įvyko 2 nelaimingi atsitikimai: vienas - pakeliui į darbą, vienas - darbo metu.

Bendrovėje nuolat rūpinamas darbuotojų kvalifikacija, periodiškai atestuojami darbuotojai, kurie naudoja potencialiai pavojingus įrenginius ir dirba pavojingus darbus.

Bendrovėje atliekami mokymai, kurių metu ugdomi praktiniai bendrovės darbuotojų įgūdžiai, jeigu naftos terminale kiltų gaisrai, išsilietų naftos produktai prie bendrovės krantinių ir uosto akvatorijoje. Kitų organizacijų asmenys, pagal užsakymus atliekantys darbus bendrovės teritorijoje, instruktuojami dėl naftos terminale nustatyti darbų saugos, priešgaisrinės saugos reikalavimų (per 2007 m. iš viso instruktuoti 378 kitų organizacijų asmenys).

Bendrovėje 2007 metais galiojo 2006-06-20 pasirašyta kolektyvinė sutartis, kurioje darbdavys ir darbuotojų kolektyvas susitarė dėl darbo, darbo apmokėjimo, darbo ir poilsio laiko, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, saugos ir sveikatos, kitų socialinių bei ekonominių sąlygų.

4.8. Informacija apie įsigytas ir perleistas savo akcijas

Per atskaitinį laikotarpį bendrovė neturėjo ir nėra įsigijusi savų akcijų.

4.9. Informacija apie bendrovės filialus ir atstovybes

Bendrovė neturi filialų ir atstovybių

4.10. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Per 2008 m. sausio-vasario mėn. bendrovė perkrovė 1 416,4 tūkst. t naftos produktų ir gavo 20,3 mln. Lt pardavimų ir paslaugų pajamų, lyginant su 2007 m. sausio-vasario mėn. periodu, pardavimų ir paslaugų pajamų gauta 32 % daugiau.

2008 m. sausio mėn. bendrovė pagal paskolų mokėjimo grafiką grąžino dalį 7,803 mln. Lt paskolos.

4.11. Įmonės veiklos planai ir prognozės

2008 m. bendrovė planuoja 8 % didinti metinę naftos produktų krovą (iki 5,85 mln. tonų per metus) numatant, kad vienas iš pagrindinių klientų AB „Mažeikių nafta“ atnaujins šviesių naftos produktų srautą. 2008 metams patvirtintos planinės pardavimų ir paslaugų pajamos – 79,86 mln. Lt, planinis pelnas prieš apmokestinimą – 8,8 mln. Lt.

2008 metais pagal paskolų grąžinimo grafikus reikės grąžinti 15,6 mln. Lt paskolų.

Siekiant pritraukti papildomus naftos produktų srautus bei sustiprinti naftos terminalo apsaugą 2008 m. bendrovė numato į terminalo talpyklų ir įrangos modernizavimą investuoti 5,0 mln. Lt nuosavų lėšų.

4.12. Bendrovės finansinis turtas, finansinės rizikos valdymas

Bendrovė veikia tarptautinėse rinkose, todėl patiria kredito, valiutų keitimo bei likvidumo rizikas. Rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra valdoma taikant mokėjimo terminų atidėjimo nustatymo bei priežiūros procedūras. Bendrovėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog paslaugos teikiamos tik žinomiems, patikimiems klientams.

Bendrovė laikosi politikos derinti pinigų srautus iš tikėtinų pajamų ateityje su įsigijimais bei kitomis išlaidomis atitinkamomis užsienio valiutomis ir nuolat turėti pakankamą kiekį pinigų ir jų ekvivalentų.

Išsami informacija apie bendrovės finansinį turtą ir įsipareigojimus ir rizikos valdymą pateikta „Bendrovės 2007 metų finansinės atskaitomybės, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtas taikyti Europos sąjungoje, pateikiamoje kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada“ 20 pastabojė.

5. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

5.1. Įstatų pakeitimo tvarka

Savo veikloje bendrovė vadovaujasi įstatais, Civiliniu kodeksu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, po įstatyminiais teisės aktais. Įstatus keičia visuotinis akcininkų susirinkimas.

5.2. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

2007-12-31 bendrovės įregistruotas įstatinis kapitalas buvo 342 000 000 Lt ir per metus nepasikeitė. Įstatinis kapitalas visiškai apmokėtas. Įstatinis kapitalas padalytas į 342 000 000 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.

5.3. Akcininkai

Akcininkai 2007-12-31 turėjė daugiau kaip 5 % bendrovės įstatinio kapitalo

Akcininko vardas, pavardė (Įmonės pavadinimas, adresas, įmonių rejestro kodas)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius (vnt)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atstovaujama Ūkio ministerijos, Gedimino pr.38/2, Vilnius, 188621919	241 544 426	70, 63
AS HANSAPANK, Liivalaia 8, Tallinn, 10060701	24 331 098	7, 11

Pagal Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniams saugumui turinčių įmonių įstatymą AB „Klaipėdos nafta“ yra strateginės reikšmės įmonė. Šiose (strateginėse) įmonėse valstybei turi priklausyti daugiau kaip $\frac{1}{2}$ balsų suteikiančių bendrovės akcijų.

Metų pabaigoje (2007-12-31) bendras AB „Klaipėdos nafta“ akcininkų skaičius buvo - 1 227. 1 225 smulkiesiems akcininkams priklauso 22,26 procentai akcijų (76 124 476 akcijos). Iš jų bendrovės generalinis direktorius Jurgis Aušra turi 111 100 vnt., vyriausioji finansininkė Johana Bučienė - 20 000 vnt. bendrovės akcijų.

2007 m. gruodžio 31 d. ir 2006 m. gruodžio 31 d. bendrovės akcininkai

Akcininkai	2007 m. gruodžio 31 d.		2006 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius (tūkst.)	Nuosavybės dalis	Turimų akcijų skaičius (tūkst.)	Nuosavybės dalis
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atstovaujama Ūkio ministerijos	241 544	70,63 %	241 544	70,63 %
Lietuvos juridiniai asmenys	8 186	2,39 %	2 647	0,77 %
Lietuvos fiziniai asmenys	43 085	12,60 %	47 649	13,94 %
Užsienio juridiniai asmenys	46 848	13,70 %	47 480	13,88 %
Užsienio fiziniai asmenys	2 337	0,68 %	2 680	0,78 %
Iš viso:	342 000	100,00 %	342 000	100,00 %

5.4. Bendrovės valdymas

Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, kuri renka valdybos narius, prižiūri valdybos ir bendrovės vadovo veiklą, sprendžia kitus stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės veiklos klausimus. 2007 m. balandžio 19 d. AB „Klaipėdos nafta“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko stebėtojų tarybos narius: Dominiką Pečiuli (stebėtojų tarybos pirmininkas), Vandą Krenienę, Vytautą Aršauską.

Bendrovės valdymo organai: valdyba ir bendrovės vadovas – generalinis direktorius. Bendrovės valdyba atsakinga už tinkamą strateginį bendrovės valdymą. Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakojantys akcininkų nuosavybės didinimą.

Bendrovės valdybos nariai: Vladas Gagilas (valdybos pirmininkas), Saulius Spēčius, Robertas Tamošiūnas, Algimantas Slapšinskas, Laurentina Garbauskienė, išrinkti 2007 m. balandžio mėn. ketverių metų kadencijai.

2007 metais valdyba sušaukė 12 posėdžių, valdybos nariai svarstė ir priėmė sprendimus naftos produktų krovos didinimo ir užtikrinimo, krovos tarifų politikos, finansinių ūkinių rezultatų klausimais bei svarstė kitus aktualius bendrovei klausimus.

Bendrovei vadovauja generalinis direktorius Jurgis Aušra. Bendrovės vadovas nėra valdybos narys. Vyriausioji finansininkė – Johana Bučienė.

Bendrovės ir jo valdymo organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtu si dėl bendrovės kontrolės pasikeitimo, nesudaryta.

5.5. Sandoriai su susijusiomis šalimis.

Su bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos nariais bendrovė sandorių ir sutarčių neturėjo. Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikta „Bendrovės 2007 metų finansinės atskaitomybės, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos sajungoje, pateikiamoje kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada“ 22 pastabojे.

6. INFORMACIJA APIE BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄ

Bendrovė metinio pranešimo 1 priede atskleidžia, kaip ji laikosi Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkretių jo nuostatų.

7. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBIAMĄ INFORMACIJĄ

AB „Klaipėdos nafta” vertybinių popieriai ištraukti iš Nacionalinės Vertybinių popierių biržos sąrašus. Šiuo metu VVPB prekybos Einamajame sąraše yra 342 000 000 vieno litu (1) nominalios vertės AB „Klaipėdos nafta” paprastosios vardinės akcijos.

Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka visi su Bendrovės veikla susiję esminiai įvykiai ir informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo laiką ir vietą skelbiama dienraštyje „Respublika”, pateikiami naujienų agentūrai „BNS”, Vilniaus vertybinių popierių biržai ir LR vertybinių popierių komisijai.

2007 metais AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ internetiniame puslapyje bendrovė paskelbė 25 oficialius pranešimus apie esminius įvykius ir kitą reglamentuojamą informaciją.

Valdybos pirmininkas

2008-03-17

Vladas Gagilas

**AB „KLAIPĖDOS NAFTA“, KURIOS VERTYBINIAIS POPIERIAIS PREKIAUJAMA
REGULIUOJAMOJE RINKOJE, VALDYMO KODEKSO LAIKYMO ATSKLEIDIMAS**

Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	AB „Klaipėdos nafta“ plėtros strategija ir tikslai yra apibréžti vidaus dokumentuose (metiniame pranešime, kuris viešai skelbiamas Vilniaus Vertybinių popierių biržos tinklalapyje) pagal atskiras veiklos kryptis ir tikslus. Bendrovė atnaujina plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakojantys akcininkų nuosavybės didinimą (bendrovės veiklos funkcijų atskyrimas, dukterinių bendrovių įsteigimas, kiti veiksmai, didinantys bendrovės veiklos efektyvumą bei pelną).
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vienos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės organai gerbia bendrovės veikloje dalyvaujančių, su bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus: 1. darbuotojai - nuo bendrovės įsteigimo bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su bendrovės darbuotojų atstovais (bendrovės valdyba savo sprendimais skiria papildomas lėšas kolektyvinės sutarties vykdymui ir darbuotojų papildomam skatinimui ir pan.). 2. kreditoriai – bendrovė prisiima ir vykdo savo finansinius bei kitus įsipareigojimus pagal bendrovės valdybos patvirtintą skolinimosi programą. 3. kiti asmenys - bendrovės akcininkų susirinkimo sprendimu dalis bendrovės pelno yra skiriama paramai (visuomeninei meno, kultūros, sporto veiklai ir pan.).

II principas: Bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcininkų bendrovėi išstatyme numatyta privalomu organu – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu salygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; jei bendrovė dirba nuostolingai, privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl bendrovės veiklos strategijos, valdybos ir vadovo veiklos; vykdo kitą išstatymuose bei kituose teisės aktuose jai priskirtą veiklą). Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį bendrovės valdymą (tvirtina bendrovės veiklos strategiją, priima svarbiausius teisės aktuose numatytaus sprendimus dėl bendrovės organizacinės valdymo struktūros, sandorių, įvairių įsipareigojimų prisiėmimo ir pan.).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktau	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai nepriestarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Ne	Bendrovė nesilaiko III, IV principe numatytau nuostatų dėl komitetų sudarymo. Atsižvelgiant į bendrovės veiklos specifiką, jos veikla yra griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų. Todėl bendrovės organams priimant sprendimus yra užtikrinamas šiu sprendimų priėmimo skaidrumas, operatyvumas, įgyvendinami bendrovės vartotojų nediskriminavimo, bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.

2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti tokis valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės valdyba sudaroma iš penkių narių. Bendrovės stebėtojų taryba renkama iš 3 narių.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliaisiais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinės profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai renkami Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme numatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Jokių apribojimų narių perrinkimui nėra.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti tokis asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduoja, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuo pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės vadovas nėra valdybos nariu, bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas ir nariai nėra buvę valdybos nariu ar bendrovės vadovu.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiajų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvia bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiajų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus organas renkamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispresti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas	Ne	Informacija apie kandidatus į kolegialaus organo narius pateikiama prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, išskyrus duomenis apie nepriklausomumą.

turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.		
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo nari, turėtų būti nurodyta konkrečia kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiam organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbtį informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirą savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiam organe.	Ne	Bus siekiama įgyvendinti ateityje.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atliliki. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų naujausią žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovės finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Ne	Kolegialus organas užtikrina, kad jo nariai būtų kompetentingi, tačiau periodinis vertinimas neatliekamas.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atliki metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritis, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo igūdžius ir žinias.	Ne	Kolegialus organo nariai apie bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliarai informuojami kolegialaus organo posėdžiuose ir individualiai, esant poreikiui. Iki šiol bendrovėje nebuvvo poreikio bei praktikos naujai paskirtiems stebėtojų tarybos nariams siūlyti individualią programą, skirtą supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktais būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Iki šiol Bendrovėje nebuvvo vertinamas renkamų kolegialaus organo narių nepriklausomumas ir nebuvvo aptartas nepriklausomų narių pakankamumo sąvokos turinys. Kadangi virš 70 procentų bendrovės akcijų nuosavybės teise priklauso valstybei, kurią atstovauja Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, didžioji dalis stebėtojų tarybos narių visuotinio akcininkų susirinkimo yra renkami vienaip arba kitaip atsižvelgiant į kontroliuojančio akcininko interesus.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administraciją, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ējęs tokią pareigą; 2)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ējęs tokią pareigą, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys neprieklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3)jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesčių, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemoje; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatyta kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4)jis neturi būti kontroliuojantis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5)jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi 	Ne	<p>Bendrovės kolegialų organų veiklos dokumentuose nėra apibrežti kolegialų organų nepriklausomumo kriterijai . Tačiau atsižvelgiant į pateiktus kriterijus galima teigti, kad bendrovės stebėtojų tarybos nariai faktiškai tenkina visus nepriklausomumo įvertinimo kriterijus, išskyrus 4 punktą.</p>
---	----	---

<p>būti turėjės svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6)jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės auditu įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7)jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8)jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiu kaip 12 metų;</p> <p>9)jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspresti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		Neaktualu
--	--	-----------

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamas, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytyų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovė iki šiol Kodekse nurodytų nepriklausomumo kriterijų skelbimo praktikoje netaikė. (Žr. Punktą 3.6)
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma kolegialaus organo narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Kolegialaus organo nariams už jų dalyvavimą posėdžiuose atlyginimas iš bendrovės lėšų nėra mokamas.

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuočia, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų prižiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.

atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).		
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atliki kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atliki kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžiu per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Ne	Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus organo nario, pareigų vykdymui. Tačiau bendrovėje iki šiol nebuvo praktikos informuoti akcininkus apie kolegialaus organo nario dalyvavimą posėdžiuose praėjusiais finansiniais metais.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovė laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdam sprendimus , kurių kriterijai apibrėžti Bendrovės įstatuose, apsvarsto jų įtaką akcininkams. Daugiau negu numatyta teisės aktuose, akcininkų informavimas nevykdomas.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokų sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Ne	Pagal bendrovės įstatus bei bendrovės valdybos darbo reglamentą, nėra numatyta tokio pobūdžio sandorių tvirtinti stebėtojų taryboje. Pagal LR Akciinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atliki, išskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Bendrovės kolegialūs organai savo darbui turi visas finansines sąlygas ir nepriklauso nuo bendrovės vadovų.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės auditu kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir auditu komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir auditu komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atligli pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidëti bent iš trijų narių. Bendrovëse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovëje stebétojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir auditu komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytu įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesi arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodysti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžius, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti ipareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamaus pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiama dėmesį skirti tēstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui
4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomasiais direktoriais arba valdymbos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas		

<p>kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniaja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, išskaitant fiksuočią atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeities išmokas. Pasiūlymai, susiję su tuo nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikeiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šiuo asmenyu veiklos įvertinimą. Vykdymas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebeti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akciju pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokį skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu</p>	Ne	<p>Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliarai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (išskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui</p>

<p>bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegiaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebeti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir nuoseklumui (išskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (išskaitant riziką, susijusią su galiojančiu įstatymu ir taisykliu laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebeti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus</p>	Ne	<p>Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliarai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (išskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir skaidrumui</p>

atlyginimus, kuriuos auditu įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne auditu paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamas 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne auditu paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš auditu įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;

6) tikrinti išorės auditu proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias auditu įmonė pateikia laiške vadovybei.

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti auditu komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Auditu komitetas turėtų nuspresti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Auditu komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus auditu ataskaitas arba periodinę santrauką. Auditu komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš auditu įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos auditu įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Auditu komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir

neprisklausomam tokiu klausimu tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams.		
4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	Ne	Bendrovės vidaus dokumentuose nėra numatyta atskiras kolegialaus organo veiklos vertinimas, nes to nenustato LR teisės aktai. Sprendimus dėl bendrovės veiklos priima Bendrovės valdyba, kuri atsiskaito akcininkų susirinkimui.

V principas: Bendrovės kolegalių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegalių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priemimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegaliems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe savyoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegalius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovėje šią nuostatą įgyvendina kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, valdymo organas – valdyba.
5.2. Bendrovės kolegalių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegalių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nerpertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o eiliniai valdybos posėdžiai turi būti organizuojami pagal valdybos patvirtintą planą.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegalių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegalių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų. Netaikoma nuostata dėl valdybos narių atlyginimo nustatymo, nes už jų dalyvavimą valdybos darbe atlyginimas iš bendrovės lėšų nėra mokamas.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, išskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, visiems bendrovės akcijų savininkams suteikiančios vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, išskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui	Taip	Visi bendrovės akcininkai yra informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.

<p>susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.</p>		
<p>6.5. Rekomenduojama visuotiniams akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, išskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbtį viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbtį viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiamas ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	Ne	<p>Visuotiniams akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, išskaitant susirinkimo sprendimų projektus, bendrovė atskleidžia per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą ir planuojama pastoviai skelbti Bendrovės tinklalapyje.</p>
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai tame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrajį balsavimo biuletenį.</p>	Taip	<p>Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrajį balsavimo biuletenį.</p>
<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebeti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	Neaktualu	<p>Priimant dėmesin akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.</p>

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protinę terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba ji išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai eligiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė. Ateityje bus detaliau įgyvendinama nuostata dėl pranešimo reglamentuojant ją Bendrovės lokaliniuose aktuose.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo igalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai eligiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, išrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba ji išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Neaktualu	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovės valdybos nariai yra supažindinti su šiomis nuostatomis ir turi laikytis šių rekomendacijų.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiamā bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė savo atlyginimų politikos ataskaitos ataskaitiniais metais viešai neskelbė, nes to nenumato LR teisės aktai. Bendrovės atlyginimų politika apsprendžiama, analizuojant situaciją šalies darbo rinkoje.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriamā bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiamams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsių atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.

8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.6. Nemenkinant organų atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiamą akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
<p>8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniai metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje éjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamu finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokëtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praëjusiais finansiniais metais, išskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonës, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dël kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praëjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, verté, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.7.2. Turėtų būti pateikiamą ši informaciją, susijusią su akcijomis ir (arba) teisémis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praëjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas 	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.

<p>per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių igyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomu pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptą išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, ištraukta iš bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris éjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, išskaitant nesumokétas sumas ir palukanų normą.</p>		
<p>8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis išsigytį akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniam akcininkų susirinkime priimdamai atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spresti dėl atskiriemis direktoriams pagal tą schemą suteikiamas akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiamams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdamai sprendimą metiniame visuotiniam akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Neaktualu	<p>8.8.-8.12. Bendrovė ataskaitiniais metais netaikė schemų, pagal kurias direktoriams būtų atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis išsigytį akcijų, taip pat nebuvvo atlyginama remiantis akcijų kainų pokyčiais. To nenumato esama darbo apmokėjimo tvarka ir darbo sutartys su direktoriais ir kitais darbuotojais.</p>

<p>8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, išskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatyta galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	.Komentaras pateiktas 8.8p..
<p>8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliu, pagal kurį yra suteikiamas teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>		
<p>8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemaje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>8.12. Prie metinės visuotinės akcininkų susirinkimės, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusi informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šiuo schemu pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schema arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>		

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabiliumą. Šio principio kontekste savaoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančią valstybės institucijų bei organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymu nustatyta tvarka bei pagal įstatus ir Bendrovės Kolektyvinę sutartį. Valdymo organai konsultuoja su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniaame kapitale, kreditorų iutraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymu nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galetų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniaame kapitale, kreditorų iutraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, išskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne išprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	Ne	Visa informacija apie Bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą, išskyrus 4p., yra reguliarai atskleidžiama platinant pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, pristatymuose. Dokumentai viešai skelbiami Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Bendrovė finansinę atskaitomybę rengia pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso		

bendrovė, konsoliduotus rezultatus.		
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.		
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokiu kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vienos bendruomenė, savykius, išskaitant bendrovės politiką žmoniškuju ištekliu atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciname kapitale programas ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informacija būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikę informacijos pateikimą visiems.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikę ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informacija būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikę informacijos pateikimą visiems ir planuojama pastoviai skelbti Bendrovės tinklalapyje.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinių pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Ne	Bendrovė atsižvelgia į šią rekomendaciją ir informacija yra planuojama patalpinti tinklalapyje ateityje.

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atliskti	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, kai nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.
--	------	---

nepriklausoma auditu įmonė.		
11.2. Rekomenduojama, kad auditu įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytu bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Ne	Auditu įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei auditu įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesčių už suteiktas ne auditu paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamas, kurią auditu įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Auditu įmonė iš bendrovės negauna pajamų už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas.